

MILJØMINISTERIET
EU og Internationalt

17. februar 2015

Samlenotat til FEU og MIU

Samlenotat til miljørådsmøde den 6. marts 2015		
1)	Miljø i EU's semester og 2020 strategi - Udveksling af synspunkter	<i>Side 2-7</i>
2)	Global bæredygtig udvikling efter 2015: Status i forhandlingerne - Udveksling af synspunkter	<i>Side -11</i>

Punkt 1

Miljø i EU's semester og 2020 strategi

- Udveksling af synspunkter

1. Resume

På miljørådsmødet d. 6.marts er udveksling af synspunkter om miljø i det europæiske semester og EU 2020-strategi på dagsordenen. Det Europæiske Semester for 2015 blev indledt den 28. november 2014 med offentliggørelse af Kommissionens årlige vækstundersøgelse. Frem mod Det Europæiske Råds møde den 19.-20. marts 2015 drøftes undersøgelsen i en række rådsformationer. Vækstundersøgelsen anfører, at landene også skal forholde sig til langsigtede udfordringer, som påvirker jobskabelse og vækst herunder bl.a. sociale og demografiske forandringer, globalisering, produktivitet samt presset på naturressourcer og miljømæssige forhold. Vækstundersøgelsen fremhæver bl.a. vigtigheden af et skift fra skatter på arbejde til skatter på miljø og refererer til behovet for kvalificeret arbejdskraft inden for de grønne sektorer og bedre faciliteter til håndtering af affald, genanvendelse og spildevand. Der gennemføres i øjeblikket en midtvejsevaluering af 2020-strategien. Et af flagskibene i Europa 2020 strategien er flagskibet for et ressourceeffektivt Europa. Sigtet med ressourceeffektivt-dagsordenen er at afkoble den økonomiske vækst fra brugen af ressourcer, dvs. at skabe mere økonomisk værdi ud af de naturressourcer, der indgår som input i økonomien.

2. Baggrund

EU's 10-årige vækststrategi, Europa 2020, blev vedtaget på Det Europæiske Råd i juni 2010. Strategien afløste Lissabonstrategien for vækst og beskæftigelse. Formålet med Europa 2020 er at styrke EU's langsigtede vækstpotentiale bl.a. ved at håndtere de udfordringer EU står over for. En af strategiens tre overordnede prioriteter er, at EU skal fremme bæredygtig vækst, herunder fremme en ressourceeffektiv, grønnere og mere konkurrencedygtig økonomi. Et af flagskibene i Europa 2020 strategien er flagskibet for et ressourceeffektivt Europa. Sigtet med ressourceeffektivt-dagsordenen er at afkoble den økonomiske vækst fra brugen af ressourcer, dvs. at skabe mere økonomisk værdi ud af de naturressourcer, som indgår som input i økonomien. Et af de fem mål i 2020 strategien vedrører klima. Den 23. oktober 2014 blev der opnået enighed om nye klimamål frem mod 2030.

Grønne prioriteter vedrørende klima og ressourceeffektivitet er således integreret i EU's bæredygtige vækstpolitik.

Der gennemføres i øjeblikket en midtvejsevaluering af 2020-strategien.

Det Europæiske Semester for 2015 blev indledt den 28. november 2014 med offentliggørelse af Kommissionens årlige vækstundersøgelse. Vækstundersøgelsen skitserer de overordnede økonomisk-politiske udfordringer i EU og opstiller en række prioriteter og generelle politikanbefalinger for medlemslandene for det kommende år i forhold til fremadrettet at sikre vækst og jobs i EU og i de enkelte medlemslande. Frem mod Det Europæiske Råds møde den 19.-20. marts 2015 drøftes undersøgelsen i en række rådsformationer.

EU's stats- og regeringsledere vedtog nye klimamål frem mod 2030 (23.-24. oktober 2014)

Det Europæiske Råd (DER) vedtog på mødet den 23.-24. oktober 2014 konklusioner om Kommissionens forslag offentliggjort den 22. januar 2014 om en politikramme for klima- og energipolitikken i perioden 2020-2030 (KOM (2014)15). DER-konklusionerne vil skulle udmøntes i konkret EU-lovgivning.

Rådskonklusioner om et grønt europæisk semester (28.oktober 2014)

EU's miljøministre vedtog den d. 28. oktober 2014 rådskonklusioner om det europæiske semester og midtvejsevalueringen af EU 2020 strategien. Rådskonklusionerne skal ses som Miljørådets indspil til den revisionsproces, der er i gang om 2020 strategien. Miljørådet konkluderede bl.a. at:

- a) Bæredygtig udnyttelse af naturressourcer og ressourceeffektivitet er en central del af bæredygtig udvikling og skal være et centralt element i de kommende globale mål for bæredygtig udvikling.
- b) Det økonomiske system i vid udstrækning er afhængigt af naturressourcer, som er begrænsede og som langt fra udnyttes på en bæredygtig måde. En grønnere økonomi bidrager til langsigtet rigdom og omkostninger på kort sigt vil blive kompenseret af langsigtede fordele, herunder
- c) Af hensyn til den langsigtede konkurrenceevne og langsigtede bæredygtige og inklusive vækst er en omstilling til en ressourceeffektiv og cirkulær økonomi, hvor naturressourcer bliver udvundet og brugt på en bæredygtig måde, hvor tabet af ressourcer er minimeret, hvor mindre energi bliver forbrugt, hvor mindre affald bliver genereret og hvor mere affald er tilbageført til økonomien, essentiel.
- d) Potentialet for skabelse af job inden for den grønne sektor er betydeligt.
- e) Omstillingen til cirkulær lavemissions og klima-resilient økonomi samt bæredygtig produktion og forbrug vil skabe globale muligheder for virksomhederne, som vil gavne konkurrenceevnen og beskæftigelsen i Europa.
- f) Løsningen af miljømæssige problemer er centralt ift. at løse de udfordringer, som Europa står overfor. Den miljømæssige dimension af Europas 2020 strategi skal fastholdes, herunder særligt potentialet ved ressourceeffektivitet for grøn vækst og beskæftigelse ved at fremme synergierne mellem de forskellige dele af 2020 strategien.
- g) EU og medlemsstaterne skal arbejde sammen om fremme investeringerne inden for cirkulær økonomi og ressourceeffektivitet.
- h) Det europæiske semester som er en løbende koordineringsmekanisme mellem Kommissionen og medlemsstaterne om økonomisk styring og implementeringen af 2020 strategien en vigtig proces ift. at drive den nødvendige strukturelle forandring og skabe win-win synergier ift. at implementere grøn vækst strategier.
- i) Forskellige instrumenter kan bringes i anvendelse, herunder beskatning af forurening, energi og ressourcer frem for arbejde på en budgetneutral måde, benyttelse af forurenere betaler princippet, øko-design, miljøteknologisk udvikling, fjernelse med miljøskadelige subsidier, fremme af virksomhedernes samfundsansvar, mv.
- j) Et retningsgivende ikke bindende mål for ressourceeffektivitet vil kunne bringe alle elementerne i en cirkulær økonomi sammen og kunne medvirke til at opnå økonomiske, sociale og miljømæssige mål på same tid. At endosere et sådant ikke bindende mål kan bidrage til en sammenhæng mellem økonomiske politikker og brug af naturressourcer. Kommissionen bedes arbejde videre med dette.
- k) Kommissionen bedes arbejde videre med en bedre integration af ressourceeffektivitetsdimensionen i strategien.

- l) Medlemslandene skal have den fulde fleksibilitet til at fokusere på handlinger, hvor fordelene ville være mest hensigtsmæssige, idet man tager hensyn til nationale forhold, kapaciteter og prioriteter.
- m) Indtil videre er resourceproduktivitet målt som BNP ift. råmaterialeforbrug vurderet til at være den mest relevante indikator.
- n) Ifølge en undersøgelse af Kommissionen vil en 30% forbedring af ressourceproduktiviteten i EU skabe 2 millioner jobs og bidrage til en vækst i BNP i Europa på 1 %.
- o) Understreger behovet for et grønt europæisk semester og en Europa 2020 strategi.
- p) Fremme af cirkulær økonomi og potentialer samt potentialet for grøn beskæftigelse er relevant i det europæiske semester, allerede i 2015.
- q) Løbende og struktureret rapportering om grøn beskæftigelse og grøn vækst som en del af den årlige beskæftigelsesrapport som en del af den årlige vækstundersøgelse.

Det europæiske semester og den årlige vækstundersøgelse 2015

Kommissionens årlige vækstundersøgelse skitserer de overordnede økonomisk-politiske udfordringer og prioriteter for EU. Vækstundersøgelsen for 2015 består af en overordnet rapport og en delrapport om de beskæftigelsesmæssige udfordringer. Dertil kommer Kommissionens varslingsrapport om makroøkonomiske ubalancer. Kommissionens forslag til investeringsplan, der blev offentliggjort den 26. november, skal også ses i sammenhæng med dette års vækstundersøgelse. Vækstundersøgelsen udgør sammen med investeringsplanen således den ”job-, vækst- og investeringspakke”, der er omtalt som en hovedprioritet i den nye Kommissions politiske retningslinjer.

Kommissionen foreslår en ny fælles, integreret tilgang til EU’s økonomiske og sociale politik for 2015 baseret på tre søjler:

- 1) En koordineret indsats for fremme af investeringer
- 2) En fornyet forpligtelse til gennemførelse af strukturreformer
- 3) Finanspolitisk ansvarlighed

Kommissionen understreger, at en samtidig indsats inden for alle tre områder vil være nødvendig for at genopbygge tilliden til den økonomiske politik. Kommissionen fremhæver, at særligt en fornyet forpligtelse til at få gennemført strukturreformer på nationalt niveau vil være afgørende i forhold til holdbarheden af de offentlige finanser og mobilisering af investeringer.

Kommissionen nævner, at der er behov for, at offentlige myndigheder på alle niveauer tager ansvar, men også at der er forskel på landene, og at den rigtige tilgang derfor vil variere fra land til land.

Vækstundersøgelsen anfører, at landene også skal forholde sig til langsigtede udfordringer, som påvirker jobskabelse og vækst, herunder bl.a. sociale og demokratiske forandringer, globalisering, produktivitet, globalisering samt presset på naturressourcer og miljømæssige forhold. Vækstundersøgelsen fremhæver bl.a. vigtigheden af et skift fra skatter på arbejde til skatter på miljø og refererer til behovet for kvalificeret arbejdskraft inden for de grønne sektorer og bedre faciliteter til håndtering af affald, genanvendelse og spildevand.

3. Formål og indhold

Formålet med den politiske drøftelse på Rådsmødet (miljø) den 6. marts 2015 er at udveksle synspunkter om integration af miljø i semesterprocessen samt EU 2020 strategien. Formandskabet har oplyst, at synspunkterne vil føde ind til en fælles synteserapport som input til Det europæiske Råd (DER).

Det Europæiske Råd (DER) skal på topmødet 19.-20. marts 2015 vedtage konklusioner med generelle økonomisk-politiske retningslinjer til EU-landene på baggrund af Kommissionens årlige vækstundersøgelse (Annual Growth Survey), rådskonklusioner fra ECOFIN og EPSCO samt input fra bl.a. miljørådet, herunder drøftelserne på miljørådsmødet d. 6. marts 2015.

4. Europa Parlamentets udtalelser

Europaparlamentets udtalelse foreligger ikke.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Spørgsmålet er ikke relevant, da der er tale om udveksling af synspunkter.

7. Konsekvenser for Danmark

Drøftelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige-, økonomiske- og miljømæssige konsekvenser for Danmark.

8. Høring

Sagen blev behandlet i miljøspecialudvalget den 16.2 2015 hvor følgende bemærkninger blev fremført:

Det Økologiske Råd efterlyste et større fokus på miljø i regeringens holdning til EU 2020 strategien og det europæiske semester. Regeringen burde i regeringsholdningen i større grad samtænke vækst og beskæftigelse med grønne målsætninger. Man var tilfreds med rådskonklusionerne fra oktober og mente, at det var vigtigt, at disse afspejlede sig i det fremadrettede arbejde.

Dansk Industri bemærkede, at den generelle holdning med fordel kunne nuanceres ved at koble grøn vækst og investeringsmuligheder. Desuden var nødvendigheden af at opkvalificere arbejdskraften på det grønne område en vigtig komponent, der burde fremhæves.

Greenpeace påpegede, at man burde tænke det syvende miljøhandlingsprogram ind i diskussionen. Man skulle ikke blot tænke på ressourceeffektivitet, men på ressourcestrækkelighed - eks. i input af ressourcer fra tredjeverdens lande i den europæiske økonomi.

92-gruppen efterspurgte, at det grønne område fik en stærkere rolle i regeringens holdning. Derudover udtrykte man glæde over, at Rådet anvendte konkrete virkemidler, som bl.a. grøn beskatning.

9. Forhandlingsituationen

Spørgsmålet er ikke relevant, da der er tale om udveksling af synspunkter.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter fokus på at sikre passende rammebetingelser for langsigtet vækst i Europa, herunder bl.a. ved at fokusere på grøn økonomi.

EU's 2020 strategi

Regeringen er enig i, at de overordnede prioriteter og mål i Europa 2020-strategien fortsat er relevante og velbegrundede.

Regeringen støtter et øget fokus på, hvordan man konkret kan styrke EU's vækstpotentiale f.eks. gennem strukturreformer på nationalt plan og gennem videreudvikling af det indre marked på EU-plan.

Det Europæiske semester

Regeringen er generelt enig i Kommissionens forslag til en integreret tilgang til den økonomiske politik i EU, baseret på de tre hovedprioritetsområder, der er fremlagt i vækstundersøgelsen for 2015. Regeringens politik og reformdagsorden er generelt i overensstemmelse med Kommissionens prioriteter.

Regeringen støtter, at EU-landene holder fast i en ambitiøs reform- og konsolideringsdagsorden, differentieret på tværs af landene i lyset af deres respektive udfordringer.

Regeringen støtter også et øget fokus på at fremme investeringer i EU og vil som udgangspunkt gå positivt og konstruktivt ind i drøftelserne om Kommissionens forslag til en investeringsplan. Regeringen vil se nærmere på investeringsplanen og søge afklaring af en række forhold vedrørende planen, herunder særligt finansieringen. Regeringen finder, at fremme af investeringer først og fremmest handler om at skabe sunde rammebetingelser for at mobilisere private investeringer.

Regeringen kan generelt støtte forslag, der sikrer en mere effektiv overvågning af implementeringen af de landespecifikke anbefalinger under det europæiske semester.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Økonomi- og indenrigsministeren forelagde den 5. december 2014 Kommissionens årlige vækstundersøgelse for Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN-rådsmødet den 9. december 2014. Vækstundersøgelsen har endvidere været forelagt Folketingets Europaudvalg og Folketingets Finansudvalg i forbindelse med nationalt semester samråd den 5. december 2014.

Punkt 2

Global bæredygtig udvikling efter 2015: Status i forhandlingerne

1. Resumé

På Rådsmødet (miljø) den 6. marts 2015 skal der være en politisk drøftelse af status i forhandlingerne af en ny global dagsorden for bekæmpelse af fattigdom og fremme af bæredygtig udvikling – Post2015 dagsordenen. Drøftelsen forventes at ske med afsæt i Rådskonklusionerne om en transformativ dagsorden for bæredygtig udvikling efter 2015, rapporten fra FN's åbne arbejdsgruppe om bæredygtigheds mål, og FN Generalsekretærens Synteserapport om den bæredygtige udviklingsdagsorden efter 2015.

2. Baggrund

Verdens stats- og regeringschefer forventes at vedtage en ny global dagsorden med mål for bekæmpelse af fattigdom og bæredygtig udvikling (post-2015 dagsordenen) på et FN-topmøde i New York i september 2015. Den første forhandlingssession på den bæredygtige udviklingsdagsorden efter 2015 blev gennemført i New York i dagene 19 – 21. januar 2015. Den første mellemstatslige drøftelse i FN i januar 2015 var tilrettelagt som en session, hvor der samlet kunne gøres status på de forskellige indspil og forventninger til forhandlingsprocessen og -resultaterne. Der er således endnu ikke tale om tekstmære forhandlinger. Mødet var opdelt i fire segmenter omfattende de forventede elementer i et slutdokument: politisk erklæring, mål og undermål, implementeringsmidler, samt opfølgning og review. Der var endvidere et afsluttende segment med eksterne aktører, herunder civilsamfundet og den private sektor. Der var samlet set bred opbakning til, at forslaget til 17 mål og 169 delmål fra FN's åbne arbejdsgruppe skulle udgøre hovedgrundlaget for at integrere mål og delmål i den endelige post-2015 dagsorden. En bred kreds af lande fremhævede miljø- og klimaområdet som en vigtig dimension, der skulle indgå i den nye dagsorden med selvstændige mål og integreret på tværs af øvrige mål. Blandt andet blev behovet for at sikre mere bæredygtige forbrugs og produktionsmønstre fremhævet, samt behovet for i højere grad at anerkende potentialet i miljømæssigt bæredygtige vækstmodeller.

Rammen om EU's holdning i forhandlingerne blev senest fastlagt i et sæt Rådskonklusioner om en transformativ dagsorden for bæredygtig udvikling efter 2015, som blev vedtaget af Rådet for Generelle Anliggender den 16. december 2014.

Rådskonklusionerne af 16. december 2014 opstiller rammerne for EU's forhandlingsposition, herunder især, at EU arbejder for en post-2015 dagsordenen, der til fulde integrerer de tre dimensioner af bæredygtig udvikling på en balanceret måde på tværs af dagsordenen, og at der sikres sammenhæng og synergi mellem målene. EU vil arbejde for at den nye bæredygtige udviklingsramme er rettighedsbaseret, og omfatter alle menneskerettigheder, fremmer ligestilling og bekæmper alle former for diskrimination. Den nye dagsorden skal endvidere respektere, understøtte og bygge på eksisterende multilaterale aftaler, konventioner, forpligtelser, og processer. De strukturelle årsager til fattigdom, ulighed og vold skal adresseres, herunder ved at styrke effektive og demokratiske institutioner, god regeringsførelse, og retsstaten.

Endvidere understreger rådskonklusionerne dagsordenens universalitet, den skal således være globalt dækkende med hensyntagen til landenes individuelle udviklingsniveau, kapacitet og med respekt for de nationale politikker og prioriteter. EU og dets medlemsstater erkender, at universalitet vil kræve engagement fra alle, herunder, at 2015 dagsordenen afspejles i medlemsstaternes og EU's interne og eksterne politikker, bl.a. i relation til den kommende revision af EU's strategi for bæredygtig udvikling, Europa 2020-strategien og relaterede politikker. Det overordnede sigte er, at gøre op med den traditionelle nord-syd deling, og at erkende, at alle lande har fælles udfordringer og ansvar for at sikre en bæredygtig fremtid. Rådskonklusionerne påpeger, at miljømæssig bæredygtighed er et nødvendigt grundlag for at reducere fattigdom og sikre bæredygtig velstand og velfærd for alle personer – med respekt for jordens bæreevne. Den nye dagsorden skal muliggøre omstilling til en grøn økonomi, fremme omstilling til bæredygtig forbrugs- og produktionsmønstre, øge ressourceeffektiviteten og forebygge og minimere forurening bl.a. gennem bæredygtigt forvaltning af kemikalier og affald. EU vil arbejde for en gradvis fjernelse af miljøskadelige subsidier, og for at sikre integration af biodiversitetshensynet i dagsordenen, bl.a. i opfølgning på Achi Biodiversitetsmålene. EU anerkender behovet for at måle velstand ud fra en bredere tilgang til måling for fremskridt end BNP

3. Formål og indhold

På rådsmødet (miljø) den 6. marts 2015 har formandsskabet lagt op til en politisk drøftelse af status i forhandlingerne på den bæredygtige udviklingsramme efter 2015, samt EU's holdning til det videre arbejde med post-2015 dagsordenen. Det forventes på den baggrund, at drøftelsen på Rådsmødet vil tage udgangspunkt i Rådskonklusionerne af 16. december 2014, rapporten fra FN's åbne arbejdsgruppe om bæredygtighedsmål af 4. august 2014, rapporten fra FN's ekspertkomité for finansiering af bæredygtig udvikling af 15. august 2014, og FN Generalsekretærens Synteserapport om den bæredygtige udviklingsdagsorden efter 2015, som blev offentliggjort i midten af december 2014.

Rapporten fra den åbne arbejdsgruppe om bæredygtighedsmål indeholder forslag til 17 mål og mere end 160 delmål. Udryddelse af fattigdom står prominent i rapporten, og de tre dimensioner af bæredygtig udvikling (økonomisk, socialt, miljømæssigt) er relativt godt integreret på tværs af målene. Der er bud på mål om uddannelse, vand, energi, ligestilling, ulighed og sundhed, ligesom fredelige samfund og ansvarlige inklusive institutioner, herunder god regeringsførelse, også er identificeret som selvstændigt mål. Der er ligeledes et mål om klimaforandringer, ligesom den miljømæssige dimension er reflekteret med mål om bæredygtigt forbrug og produktion, hav og biodiversitet samt integration af miljø på tværs af målene.

Rapporten fra ekspertkomiteen om finansiering af bæredygtig udvikling omhandler komitéens bud på de understøttende finansieringsmuligheder, som i vidt omfang bygger videre på slutdokumenterne fra tidligere internationale udviklingskonferencer.

FN Generalsekretærens Synteserapport, "The Road to Dignity by 2030" viderefører i sin helhed de 17 mål og 169 delmål foreslået af den åbne arbejdsgruppe, men åbner op for gennemførelse af en teknisk gennemgang af delmålene med henblik på at afstemme delmålene med gældende forpligtigelser, reducere gentagelser, samt forbedre målbarhed på nogle delmål. Generalsekretæren understreger i rapporten behovet for at sikre en balanceret og integreret tilgang, dog er integrationen af de tre dimensioner af bæredygtig udvikling knapt så fremtrædende som i rapporten fra den åbne arbejdsgruppe. Mest bemærkelsesværdig er Generalsekretærens nyskabende forslag til at kommunikere den komplekse dagsorden i form af "væsentlige elementer": Værdighed; Mennesker; Velstand; Planeten; Retfærdighed; og Partnerskaber. Synteserapporten skitserer desuden nogle overordnede rammer for finansiering og monitorering af en kommende post 2015 dagsorden. Synteserapporten er overordnet set nyttig og støttes fra dansk side som væsentlig baggrund for de videre forhandlinger.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelsen af Post-2015 forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen blev behandlet i miljøspecialudvalget den 16.2 2015 hvor følgende bemærkninger blev fremført:

Greenpeace ønskede, at man holdt fast i OWG rapporten som grundlag for forhandling fremfor synteserapporten. Man bemærkede derudover, at Rådskonklusionerne af 16. december 2014, forekom svage i deres adressering af, hvordan strukturelle årsager til fattigdom og ulighed skulle overkommes. Samt at privat finansiering ikke måtte overtage.

92-gruppen betonedede vigtigheden af, at DK fastholder sin position som en vigtig spiller i forhandlingerne. Man bemærkede derudover, at den bæredygtige udviklingsdagsordens universalitet var af afgørende betydning og burde fastholdes i forhandlingerne. Derfor efterlyste man bl.a. at EU inddrager bæredygtighedsmålene i 2020-strategien for at understrege det universelle i dem. Derudover støttede man hvad Greenpeace havde sagt om OWG rapporten. Man påpegede risikoen for, at nogle aktører ville bruge synteserapporten som mere end blot et kommunikationsmiddel. Det var af afgørende betydning, at indikatorerne ikke blev mere kvalitative. 92-gruppen påpegede desuden vigtigheden af, at man inkorporerer Aichi-biodiversitetsmålene i post-2015 dagsordenen. Derudover påpegede man, at det var regeringens ansvar at tænke privatsektoren kritisk ind i finansieringen og opretholde fokus på hvordan implementering af bæredygtighedsmålene skal gennemføres. Tilslut opfordrede man regeringen til i højere grad at inddrage NGO-erne i arbejdet med at udvikle indikatorer.

Det Økologiske Råd støttede indlæggene fra 92-gruppen og Greenpeace og udtrykte desuden tilfredshed med inddragelsen af miljøsubsidier.

9. Forhandlingssituationen

Der forventes generel opbakning til at der arbejdes for en ambitiøs EU-linje i den fremadrettede proces, og i overensstemmelse med de vedtagne rådskonklusioner. Der forventes blandt medlemsstaterne forskellig betoning af særlige prioritetsområder vedrørende post-2015 dagsordenen, udviklings-finansiering og monitorering.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter en ambitiøs EU-position, samt at der lægges en linje for, hvordan EU bedst muligt udøver indflydelse på de kommende mellemstatslige forhandlinger, der samtidig sikrer den nødvendige fleksibilitet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Samlenotat om vedtagelse af rådskonklusioner har været forelagt Folketingets Europaudvalg og Folketingets Miljøudvalg til orientering henholdsvis den 11. og den 12. december 2014, og blev den 5. december 2014 forelagt Folketingets Europaudvalg af Handels og Udviklingsministeren. Folketingets Europaudvalg har endvidere den 28. august 2014 modtaget grundnotat om Kommissionens bud på en post-2015 dagsorden (KOM (2014) 0335). Post 2015 dagsordenen har også været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 15. maj 2014.

